

UCHWAŁA

Dnia 14 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Tomczyński

protokolant: starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 14 września 2020 r.

wniosku prokuratora delegowanego do Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej z dnia 30 lipca 2020 r., sygn. akt PK XIV Ds (...) w przedmiocie podjęcia uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej E. Z. sędziego Sądu Rejonowego w S., za to że:

w okresie od 14 stycznia 2019 r. do 12 kwietnia 2019 r. w S. woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie reprezentującego Skarb Państwa Dyrektora Sądu Okręgowego w K. w błąd co do prawa uzyskania przez siebie jako sędziego zwrotu kosztów dojazdów, doprowadziła Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 566 zł w ten sposób, że będąc obwinioną przed Sądem Dyscyplinarnym przy Sądzie Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. ASD (...), przesłała do Sądu Okręgowego w K. za pośrednictwem Sądu Rejonowego w S. rozliczenie trzech wyjazdów ze S. do Ł. w ramach uzyskanych delegacji służbowych i poleceń wyjazdów o nr. 5/2019, 8/2019 i 44/2019, w następstwie czego otrzymała nienależną jej sumę 566 zł tytułem zwrotu kosztów podróży, czym przekroczyła swoje uprawnienia działając na szkodę interesu publicznego,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 231 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk

na podstawie art. 80 § 2c i art. 129 § 2 i 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2020.365 z późn. zm.)

uchwalił

1. powyższy wniosek uwzględnić i zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w S. E. Z., za czyn polegający na tym, że:

w okresie od 14 stycznia 2019 r. do 12 kwietnia 2019 r. w S. woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie reprezentującego Skarb Państwa Dyrektora Sądu Okręgowego w K. w błąd co do prawa uzyskania przez siebie jako sędziego zwrotu kosztów dojazdów, doprowadziła Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 566 zł w ten sposób, że będąc obwinioną przed Sądem Dyscyplinarnym przy Sądzie Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. ASD (...), przesłała do Sądu Okręgowego w K. za pośrednictwem Sądu Rejonowego w S. rozliczenie trzech wyjazdów ze S. do Ł. w ramach uzyskanych delegacji służbowych i poleceń wyjazdów o nr. 5/2019, 8/2019 i 44/2019, w następstwie czego otrzymała nienależną jej sumę 566 zł tytułem zwrotu kosztów podróży,

tj. czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 § 1 kk

2. zawiesić sędzię E. Z. w czynnościach służbowych

3. obniżyć wynagrodzenie sędzi E. Z. o 25%

4. w pozostałej części wniosek oddalić

5. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa

UZASADNIENIE

W dniu 30 lipca 2020 r. prokurator delegowany do Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej skierował do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej wnioski w sprawie o sygnaturze PK XIV Ds (...) o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w S. – E. Z., za przestępstwo polegające na tym, że w okresie od 14 stycznia 2019 r. do 12 kwietnia 2019 r. w S. woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez

wprowadzenie reprezentującego Skarb Państwa Dyrektora Sądu Okręgowego w K. w błąd co do prawa uzyskania przez siebie jako sędziego zwrotu kosztów dojazdów, doprowadziła Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 566 zł w ten sposób, że będąc obwinioną przed Sądem Dyscyplinarnym przy Sądzie Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. ASD (...), przesłała do Sądu Okręgowego w K. za pośrednictwem Sądu Rejonowego w S. rozliczenie trzech wyjazdów ze S. do Ł. w ramach uzyskanych delegacji służbowych i poleceń wyjazdów o numerach 5/2019, 8/2019 i 44/2019, w następstwie czego otrzymała nienależną jej sumę 566 zł tytułem zwrotu kosztów podróży, czym przekroczyła swoje uprawnienia działając na szkodę interesu publicznego,

tj. czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 231 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk.

W oparciu o przedłożone przez prokuratora wnioskodawcę akta sprawy PK XIV Ds (...) Prokuratury Krajowej, Sąd Najwyższy ustalił następujący stan faktyczny:

W stosunku do E. Z., która jest sędzią Sądu Rejonowego w S., gdzie orzeka w sprawach karnych, Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w (...) prowadził postępowanie o sygn. ASD (...) w przedmiocie przewinień dyscyplinarnych z art. 107 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych. W dniu 17 maja 2019 r. w sprawie tej zapadł wyrok, mocą którego obwiniona została uznana za winną popełnienia czterech przewinień służbowych. W toku tego postępowania sędzia E. Z., jako obwiniona, stawiała się na posiedzenie w dniach 14 i 21 stycznia 2019 r., 4 lutego 2019 r., 1 kwietnia 2019 r. i 6 maja 2019 r., przy czym koszty dojazdu na posiedzenia w dniach 14 i 21 stycznia oraz 1 maja 2019 r. rozliczała w ramach delegacji służbowych. W ten sposób na podstawie delegacji oznaczonych numerami 5/2019 i 8/2019 uzyskała po 184 zł, wypłacone 8 lutego 2019 r., zaś w związku z rozliczeniem delegacji o numerze 44/2019 12 kwietnia 2019 r. wypłacono jej 198 zł. Okoliczność tę ujawniono na posiedzeniu Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w (...) 6 maja 2019 r., po czym Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w K. wszczął postępowanie wyjaśniające o sygn. SD S.. Zgromadzony w jego toku materiał stał się podstawą

do przedstawienia E. Z. zarzutu popełnienia przewinienia służbowego i skierowania 9 września 2019 r. do Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w (...) wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej.

Sędzia E. Z. 5 lipca 2019 r. wpłaciła na konto Sądu Okręgowego w K. kwotę 566 zł, jako zwrot pobranych kwot uznając niezasadność tych wypłat. W złożonych wyjaśnieniach powołała się na brak zamiaru naruszenia przepisów i nieświadomość bezprawności swojego zachowania. Podkreśliła zarazem, iż zwróciła się z prośbą do prezesa Sądu Rejonowego w S. Ł. S. o rozważenia wystawienia jej delegacji na wyjazd służbowy, a wydanie polecenia wyjazdu uznała za podzielenie przez prezesa jej ówczesnej oceny dopuszczalności takiego działania. Wyraziła również ubolewanie zaistniałą sytuacją i problemami jakie spowodowała swoim zachowaniem innym osobom.

Powyższy stan faktyczny Sąd Najwyższy ustalił na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, a w szczególności:

- odpisu wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w (...) w sprawie ASD (...) w zakresie statusu sędzi E. Z. w tym postępowaniu (k. 83-85);
- pisma prezesa Sądu Okręgowego w K. do Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w K. z 9 maja 2019 r. w zakresie uzyskania informacji o możliwości popełnienia przewinienia służbowego w związku z wystawieniem i rozliczaniem delegacji obwinionej w postępowaniu dyscyplinarnym (k. 30-31);
- pisma prezesa Sądu Rejonowego w S. z 31 maja 2019 r. w sprawie wystawienia delegacji w oparciu o wnioski (ustne i pisemne) składane przez SSR E. Z. (k. 33);
- pisma prezesa Sądu Rejonowego w S. z 1 lipca 2019 r. wraz z informacją o dokonaniu przez SSR E. Z. zwrotu kwoty 566 zł wypłaconej jej z tytułu trzech wystawionych delegacji służbowych (k. 47);
- kopii dokumentów księgowych w postaci delegacji służbowych:
 - a) nr 5/2019 wystawionej na dzień 13-14 stycznia 2019 r, złożonej przez sędziego 16 stycznia 2019 r., a wypłaconej 8 lutego 2019 r.,
 - b) nr 8/2019 wystawionej na dzień 20-21 stycznia 2019 r, złożonej przez sędziego 22 stycznia 2019 r., a wypłaconej 8 lutego 2019 r.,
 - c) nr 44/2019 wystawionej na dzień 31 marca -1 kwietnia 2019 r, złożonej przez sędziego 4 kwietnia 2019 r., a wypłaconej 12 kwietnia 2019 r.

na okoliczność uzyskanych poleceń wyjazdu, przedłożonych kosztów podróży, nabycia biletów i złożenia oświadczenia pracownika w sprawie poniesienia tych kosztów (k. 48-59);

- pisemnych wyjaśnień w sprawie złożonych przez SSR E. Z. 28 czerwca i 19 lipca 2019 r. w trybie art. 114 § 2 ustawy o ustroju sądów powszechnych (k. 46 i 73);

- treści Instrukcji obiegu dokumentów księgowych w Sądzie Okręgowym w K., w Sądach Rejonowych w O., S., P. i W. wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora Sądu Okręgowego w K. z 8 września 2017 r. (k. 122-187);

- zeznań świadków:

a) prezesa Sądu Rejonowego w S. Ł. S. co do jego udziału w procedurze wystawienia delegacji SSR E. Z. (k. 1544-15460),

b) pracowników księgowości: głównej księgowej H. W. i jej zastępcy J. J. w zakresie zasad kontroli księgowego rozliczenia delegacji (k. 1441-1449 i 1464-1471), specjalisty ds. budżetu I. P. co do braku weryfikacji przez księgowość celowości podróży pracownika delegowanego (k. 1490-1493), a także I. B. (k. 1498-1501) i G. R. (k. 1505-1507),

c) byłego dyrektora w Sądzie Okręgowym w K. T. J. (k. 1519-1522) i pełniącej te obowiązki w chwili składania zeznań D. S. (k. 1525-1528), co do ich wiedzy na temat sprawy i organizacji służb księgowych w tym sądzie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

1. Rozważania wstępne

1. Immunitet sędziowski nie wyłącza odpowiedzialności czy też karalności za czyny popełnione przez sędziów, ale wyłącznie wprowadza zakaz pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej, bez uprzedniego uzyskania przez oskarżyciela stosownej zgody Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego.

2. Najważniejszym elementem takiego orzeczenia musi być ustalenie czy zgromadzony przez wnioskodawcę materiał dowodowy wskazuje na dostateczne podejrzenie, że sędzia wobec którego skierowano do sądu

dyscyplinarnego wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, swoim zachowaniem zrealizował znamiona przestępstwa opisanego we wniosku. Podejście takie znajduje wsparcie w kierunku orzeczniczym Sądu Najwyższego, który w uchwale z 23 lutego 2006 r. w nawiązaniu do wcześniejszej uchwały z 11 marca 2003 r. (SNO 9/03), podkreślił „że w uregulowanym w art. 80 § 2c Prawa o ustroju sądów powszechnych kryterium zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej dopatrzeć się można nawiązania do treści art. 313 kpk, w którym również jest mowa o dostatecznie uzasadnionych podejrzeniach, że czyn popełniła określona osoba. Owo «dostatecznie uzasadnione podejrzenie» stanowi warunek materialny wyrażający się w istnieniu dostatecznej podstawy faktycznej do postawienia określonej osoby w «stan podejrzenia». Porównanie treści art. 303 kpk z treścią art. 313 kpk prowadzi do jednoznacznego wniosku, że dostatecznie uzasadnione podejrzenie w odniesieniu do konkretnej osoby oznacza wyższy stopień podejrzenia tak co do faktu popełnienia przestępstwa, jak i co do osoby sprawcy. Nie chodzi zatem o ustalenie, że określona osoba popełniła przestępstwo, lecz o to, że zebrane dowody wskazują na wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia tego faktu” (SNO 3/06, LEX nr: 470201).

3. Z formalnego punktu widzenia natura samego przestępstwa nie jest przesłanką różnicującą, niemniej Sąd Najwyższy widzi potrzebę dokonania rozgraniczenia pomiędzy immunitetem chroniącym sędziego popełniającego pospolite przestępstwo karne w postaci np. kradzieży, zgwałcenia, przemocy domowej, dokonanego bez jakiegokolwiek związku ze sprawowanym przez sędziego wymiarem sprawiedliwości, a rolą immunitetu w sytuacjach, gdy sędzia jest obwiniany o czyn, który pozostaje w związku faktycznym z jego rozstrzygnięciami sędziowskimi.
4. W pierwszym wypadku wystarczy upewnić się, że postępowanie nie jest wynikiem szykany w stosunku do osoby sędziego za jego dotychczasową działalność orzeczniczą, natomiast w drugim funkcja ochronna immunitetu rośnie. Ma on bowiem chronić sędziego i jego orzecznictwo przed

nieuprawnioną ingerencją ze strony organów państwa lub osób trzecich, w tym podsądnych. Tym samym system prawny chroni nie tylko samego sędziego przed niesłusznymi oskarżeniami, ale również jego niezawisłość i niezależność, w ramach których orzeka on wyłącznie na podstawie ustaw, a jego decyzje ulegają zmianie wyłącznie w instancyjnym toku odwoławczym, nigdy w wyniku działań ze strony podmiotów pozasądowych.

5. Wyżej wskazane zasady stanowią prawne bariery ochronne przed wpływem czynników zewnętrznych na wymiar sprawiedliwości. W tym zakresie potrzeba immunitetu sędziowskiego co do sfery orzeczniczej jest nie tylko klarowna, ale wymaga również szczególnej ostrożności w odniesieniu do rozpoznawania wniosków o jego uchylenie. Dokonywać tego należy po dokładnym przeanalizowaniu faktów i pozbyciu się niepewności co do możliwej próby wpływu np. prokuratury na funkcję orzeczniczą sądu.
6. W sytuacji, gdy sprawa dotyczy kwestii ostatniej istnieją trzy ścieżki wykazywania nieprawidłowości w orzecznictwie:
 - zaskarżania orzeczeń w trybie instancyjnym (ścieżka podstawowa), gdzie prawidłowość czynności sędziego podlega kontroli ze strony innego sądu, dysponującego formalnymi środkami do ich modyfikacji lub uchylecia;
 - podjęcia postępowania dyscyplinarnego (art. 107 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych) w przypadku pojawienia się okoliczności uzasadniających podejrzenie popełnienia przez sędziego deliktu dyscyplinarnego w sprawach, w których nie ma możliwości zaskarżenia jego czynności, w razie braku działania z jego strony (rażąca bezczynność), bądź też w przypadku oczywistego i rażącego naruszenia przepisów prawa;
 - uchylenia immunitetu poprzez wyrażenie zgody na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej w sytuacji, gdy jego zachowanie wypełnia znamiona czynu zabronionego.
7. W odniesieniu do tej ostatniej sytuacji (zarzutu popełnienia przestępstwa) należy działać wyjątkowo ostrożnie i rozważnie, żeby orzeczenie jednego sądu nie kwestionowało orzeczenia drugiego sądu bez wyraźnej przyczyny. Przy tym, jak ujęto to w postanowieniu Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2003 r., samo podejrzenie popełnienia przestępstwa przez sędziego

powinno być „w pełni uzasadnione, nie nasuwające żadnych istotnych wątpliwości lub zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia samego czynu, jak i występowania innych znamion objętych przez ustawę ramami zasad odpowiedzialności karnej” (SNO 29/03, LEX nr: 470220). Pamiętać przy tym należy o statusie sędziego, w znacznym stopniu wyróżnionym ze względu na przydany mu z aktu nominacji udział we władzy w postaci szeroko zakreślonej swobody orzeczniczej (*imperium* władzy sędziowskiej).

8. W opisanych wyżej kategoriach spraw immunitetowych przywilej ten ma służyć tylko temu, żeby wobec sędziego nie stosowano żadnych nacisków, nie utrudniano mu pracy ze względów politycznych czy osobistej niechęci. Dlatego zadaniem sądu dyscyplinarnego w takiej sytuacji jest *de facto* sprawdzenie podstaw oskarżenia (wniosku o uchylenie immunitetu) pod kątem czy złożony wniosek nie ma charakteru retorsji wobec sędziego bądź nie ma na celu przymuszenie go do podjęcia określonych działań lub ich zaniechania. W tym celu sąd dyscyplinarny musi zbadać faktyczną podstawę wniosku.
9. Z drugiej strony immunitet sędziowski nie może stać na przeszkodzie w dokonaniu oceny przestępczego zachowania sędziego przez uprawniony organ, to jest sąd karny. Nie jest on źródłem bezkarności sędziego, gdyż celem immunitetu w sensie konstytucyjnym (art. 181 Konstytucji RP) jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Poprzez indywidualne gwarancje dla sędziego pełni zatem ogólnospołeczne funkcje. Zasadą zatem powinno być postawienie podejrzanego sędziego przed właściwym sądem, o ile są ku temu odpowiednie dowody, wniosek o uchylenie immunitetu nie ma charakteru szykany, istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, a zarzucany sędziemu czyn nie jest *stricto* związany ze sferą orzeczniczą. W przypadku tej ostatniej potrzebna jest szczególna ostrożność, o której wspomniano już wyżej.
10. Rozważania szczegółowe
 1. W niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z naruszeniem sfery orzeczniczej sędziego. Nie powołała się na nie, ani bezpośrednio

zainteresowana sędzia E. Z. (jako osoba, wobec której złożono wniosek o uchylenie immunitetu w oparciu o zgłoszone we wniosku zarzuty określana dalej obwinioną), ani nie ma w materiale dowodowym podstaw do przyjęcia, iż zarzuty z jakimi się spotkała mają jakikolwiek związek z jej działalnością orzeczniczą. Dotykają wprowadzie materii związanej z wykonywaną funkcją przez sędziego, wpisując się w obowiązki pracownicze sędziego oraz pozostając z nimi w związku wynikającego z przypisania obwinionej do konkretnego sądu i wynikającej z tego tytułu podległości służbowej, ale bez związku z funkcją *stricte* orzeczniczą.

2. W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy co do zasady daje podstawy do wydania uchwały zgodnie ze złożonym wnioskiem, albowiem zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez obwinioną przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 286 § 1 kk. Mamy tu więc do czynienia z sytuacją, w której czyn zarzucany sędziemu jest *de facto* przestępstwem pospolitym, gdyż sędzia w związku z wykonywaną pracą doprowadziła do wielokrotnego niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez Skarb Państwa. Co prawda nie wydawała przy tym żadnego orzeczenia w sprawie i nie działała samodzielnie w ramach swoich kompetencji, niemniej jednak swoim zachowaniem (powtarzającymi się prośbami o zwrot kosztów dojazdu na własną sprawę dyscyplinarną oraz złożeniem dokumentów do ich rozliczenia) spowodowała wydanie jej delegacji na wyjazd nie będący wyjazdem służbowym, a w konsekwencji uzyskała zwrot kosztów dojazdu, co stanowiło realne przysporzenie na jej rzecz bez wyraźnej podstawy prawnej ku temu.
3. *Ad casum* stwierdzić należy, że:
 1. sędzia wystąpiła (wnioskowała) do prezesa sądu o wystawienie jej delegacji i zwrot kosztów dojazdu na sprawę dyscyplinarną, w której stawała w charakterze obwinionej;
 2. działanie takie było całkowicie nieusprawiedliwione, co wynika z treści art. 128 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z przepisami rozdziału

68 kpk – pomijającymi oskarżonych/obwinionych z kręgu osób uprawnionych do zwrotu kosztów dojazdu, a także z podstawowych zasad logicznego myślenia. Delegacja służbowa służy bowiem wypełnianiu przez pracownika nałożonych na niego obowiązków służbowych. Tymczasem konieczność stawiania się przed sądem dyscyplinarnym nigdy nie miałaby miejsca, gdyby nie wcześniejsze zawinione działanie obwinionej. W tym sensie obowiązek stawienictwa jest obowiązkiem podsądnego wynikającym z kpk. Tylko sędziowie w sprawie, świadkowie i aparat pomocniczy sądu mogliby korzystać z tego rodzaju rekompensaty, ale nigdy obwiniony (nawet posiadający status sędziego). Ten ostatni tylko po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego w swojej sprawie, i tylko w przypadku orzeczenia uniewinniającego lub umarzającego mógłby wystąpić o zwrot kosztów (art. 632 pkt 2 kpk), co byłoby czynnością następczą wobec wcześniejszego pokrycia tych wydatków z własnych środków;

3. wprawdzie sędzia jest zwolniony od ponoszenia kosztów postępowania dyscyplinarnego (koszty procesu w ujęciu kpk), ale koszty te są wyraźnie zdefiniowane w art. 616 kpk. W świetle tego przepisu do pozycji kosztowych objętych ustawowym zwolnieniem nie należą koszty podróży obwinionego na sprawę dyscyplinarną. Natomiast zaliczanymi do tych kosztów wydatkami Skarbu Państwa są w świetle art. 618 § 1 pkt 2 kpk) koszty przejazdów sędziów, prokuratorów i innych osób z powodu czynności postępowania, a w odniesieniu do oskarżonych wyłącznie koszty ich sprowadzenia i przewozu (§ 3);
4. dla obwinionej nie było to pierwsze postępowanie dyscyplinarne i co wymaga podkreślenia w pierwszym postępowaniu nie występowała o zwrot kosztów. Tym bardziej można i trzeba dojść do wniosku, że miała i powinna mieć świadomość niezasadności swego roszczenia zgłoszonego za drugim razem.
5. Zdaniem Sądu od sędziego można i trzeba wymagać umiejętności i możliwości podstawowej znajomości, oceny, interpretacji przepisów prawnych. Tym bardziej można tego oczekiwać od sędziego orzekającego w sprawach karnych. Zdawanie się przy tym na wiedzę

przełożonego nie może usprawiedliwić ewentualnej niewiedzy sędziego, a świadczy o intencji wyzyskania ewentualnej niewiedzy prezesa i jego krótkiego stażu na pełnionym stanowisku. Udział w sprawie dyscyplinarnej w charakterze obwinionej był obowiązkiem samej zainteresowanej. Obejmował on również organizację wyjazdu, w tym pod względem finansowym. W świetle zarzutów i zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego obwiniona nie sprostала temu zadaniu, gdyż w sposób nieuprawniony zażądała zwrotu kosztów, a następnie złożyła stosowne dokumenty uzasadniające poniesione przez siebie wydatki. Oznacza to, że przewinienie było kilkietapowe, a więc dające szansę na ponowną refleksję i ewentualne wycofanie się z jego dokonania już na etapie rozliczenia delegacji. Ponadto było też wielokrotne, gdyż sędzia składała aż trzykrotnie wniosek o zwrot kosztów, co oznacza wyższy stopień jej zawinienia aniżeli w przypadku jednorazowego (incydentalnego) nieusprawiedliwionego działania z jej strony.

6. Do rozważenia pozostaje, czy stan faktyczny jest zgodny ze znamionami oszustwa, o których mowa w art. 286 § 1 kk. Działanie obwinionej było działaniem kierunkowym, gdyż jego celem było osiągnięcie korzyści majątkowej i doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia cudzym mieniem. Całkowitą pewność co do natury zachowania obwinionej można uzyskać wyłącznie w wyniku postępowania karnego, któremu w tych okolicznościach obwiniona musi się poddać, albowiem nic w okolicznościach sprawy nie uzasadnia, aby na tym etapie korzystała dalej ze szczególnego przywileju jaki stanowi immunitet sędziowski. Natomiast powaga zarzutów, fakt uzyskania środków pieniężnych na podstawnie bezprawnie wystawionej i rozliczonej delegacji nie budzą wątpliwości, a dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga dogłębnego wyjaśnienia tej kwestii.
7. Treść wniosku nie uzasadnia zarazem podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 231 § 2 kk. Jak podkreśla uchwała Sądu Najwyższego z 9 października 2009 r.: „postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie jest postępowaniem dyscyplinarnym, ale specyficznym (incydentalnym) rodzajem postępowania,

w którym zadaniem sądu dyscyplinarnego jest tylko rozważenie tego, czy powołany we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za konkretne wskazane przestępstwo zgromadzony dotąd w sprawie materiał dowodowy, dostatecznie uzasadnia podejrzenie popełnienia przez niego tego przestępstwa” (SNO 68/09, LEX nr 1288971).

8. Kluczowym zadaniem w ocenie owej przesłanki dostatecznego uzasadnienia podejrzenia popełnienia przestępstwa musi być stwierdzenie istnienia znamion przestępstwa zarzucanego sędziemu. Ich brak wykluczać zatem musi zgodę na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Tymczasem zgłoszony wobec obwinionej zarzut nadużycia funkcji nie ma potwierdzenia, gdyż składając swe nieuzasadnione wnioski sędzia E. Z. nie występowała w charakterze sędziego (nie wydała w sprawie żadnego rozstrzygnięcia korzystając z przysługującego jej jako sędziemu *imperium*), ale w funkcji pracowniczej, co nie pozwala na przyjęcie przekroczenia przez nią uprawnień rozumianych tak jak w art. 231 kk. Wskazuje na to również natura wniosku *per se*, albowiem każde postępowanie wnioskowe zakłada zawsze, że funkcję decydenta pełni inna osoba niż sam wnioskodawca. Stąd w tej sprawie tylko adresat wniosku był tym funkcjonariuszem publicznym, o którym mowa w art. 231 § 2 kk i tylko on, jak ujął to Sąd Najwyższy w uchwale z 17 stycznia 2008 r., musiał: „obejmować swoją świadomością fakt przysługujących mu kompetencji oraz ich zakres, fakt aktualizacji obowiązku lub uprawnienia z kompetencji tych wynikającego oraz fakt działania na szkodę interesu publicznego lub prywatnego przez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków. Inaczej mówiąc, dla bytu przestępstwa z art. 231 § 1 kk konieczne jest wykazanie, że pomimo świadomości wskazanych wyżej okoliczności funkcjonariusz publiczny chce przekroczyć uprawnienia lub nie dopełnić obowiązków, albo na to się godzi” (SNO 87/07; Lex nr 1289017).
9. W realiach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że tego statusu ani przymiotu nie posiadała *ad casum* SSR E. Z., a przez to prokurator wnioskodawca nie wykazał tego znamienia przypisywanego jej przestępstwa.

Wymaga podkreślenia, że obwiniona składając trzykrotnie oświadczenia w sprawie poniesionych kosztów podróży do polecenia wyjazdu służbowego składała je jako pracownik, czego dowodzi wprost treść formularza jaki podpisała jako pracownik a nie jako sędzia wydający samodzielne rozstrzygnięcie w tej sprawie (k 51, 55 i 59).

Przedłożony Sądowi materiał dowodowy, wskazany powyżej, uprawdopodobnia w sposób dostateczny sprawstwo E. Z., tym samym uzasadniając wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej wyłącznie za czyn stypizowany w art. 286 § 2 kk.

Sąd Najwyższy zgodnie z art. 129 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych, wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne, ściganie z oskarżenia publicznego zobligowany był jednocześnie do zawieszenia w czynnościach służbowych sędzie E. Z..

Ponadto, uwzględniając w części wniosek prokuratora o zezwolenie na pociągnięcie sędzi E. Z. do odpowiedzialności karnej orzekł także, na podstawie art. 129 § 3 Prawa o ustroju sądów powszechnych o obniżeniu ww. sędzi wynagrodzenia o 25% na czas trwania zawieszenia. Orzekając w tej kwestii Sąd kierował się nagannością zachowania jakiego się ona dopuściła na szkodę Skarbu Państwa w zakresie środków publicznych skierowanych na potrzeby sądownictwa oraz stopniem społecznej szkodliwości przypisanego jej przez prokuratora wnioskodawcę czynu. W ocenie Sądu okoliczności te uzasadniają obniżenie jej wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia o 25%.

Z tych też względów, Sąd Najwyższy uchwalił jak w sentencji.